

[A]rt. 1376 u.p.c. (...) stanowi, że zmiany co do osób arbitrów przed ukończeniem sprawy mogą mieć miejsce za obopólną zgodą stron; w wypadkach zrzeczenia się, wyłączenia lub niepełnienia swych czynności przez arbitrów nowego arbitra wyznaczy ta strona, która wyznaczyła ustępującego; niewyznaczenie przez stronę nowego arbitra nie wstrzymuje rozpoznania sporu i zawyrokowanie przez pozostałych arbitrów będzie prawomocne; z powyższego wynika, że ingerencja sądu w przypadku tym została wyłączona.

**Orzeczenie Sądu Najwyższego
z dnia 15 września 1936 r.
C I 398/36**

Skład orzekający:

SSN W. Łukaszewicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN B. Niewiarowski

SSN J. Dembicki

Sąd Najwyższy rozpoznawał skargę kasacyjną Aliny N. na decyzję Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dn. 14 listopada 1935 r. w sprawie z Janem H. o wyznaczenie arbitra i superarbitra.

Po wysłuchaniu sprawozdania sędziego i głosów pełnomocników stron, zważywszy:

że po określeniu przez Sąd w trybie art. 1370 i 1370¹ u.p.c. treści zapisu na sąd polubowny w sporze pomiędzy Aliną N. a Janem H. i wyznaczeniu arbitrów i superarbitra, Jan H. w podaniu do Sądu Okręgowego z dn. 22 marca 1935 r. żądał wyznaczenia nowego arbitra ze strony Aliny N. zamiast dotychczasowego oraz przedłużenia wyznaczonego przez Sąd terminu do rozpoznania sprawy przez Sąd Polubowny z uwagi, że termin, wyznaczony przez Sąd Okręgowy, upływa w dn. 26 marca 1935 r., posiedzenie Sądu Polubownego zostało wyznaczone na dzień 22 marca tegoż roku, lecz arbiter ze strony Aliny N. zakomunikował, iż wróci ze swej podróży zagranicznej nie wcześniej, niż 28 marca;

że Sąd Okręgowy żądanie powyższe uwzględnił, Sąd zaś Apelacyjny skargę incydentalną Aliny N. pozostawił bez rozpoznania z założenia, iż zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dn. 9 maja 1935 r. zapadłym w sprawie nr C I 2997/34 w myśl ustępu ostatniego art. 1370¹ u.p.c. decyzja Sądu 1. instancji, wydana na skutek wniosku o określenie treści zapisu na sąd polubowny lub o wyznaczenie arbitra albo superarbitra, jest ostateczna i nie ulega zaskarżeniu;

że w skardze kasacyjnej Alina N. żąda uchylecia decyzji Sądu Apelacyjnego, powołując się na przepisy ustawy postępowania cywilnego, dotyczące sądów polubownych;

że powołane przez Sąd Apelacyjny orzeczenie Sądu Najwyższego dotyczy tylko kwestii zaskarżalności pierwotnych postanowień Sądu 1. instancji, ustanawiających treść zapisu na sąd polubowny i wyznaczających arbitrów, kwestię zaś prolongaty początkowo wyznaczonego do wydania wyroku terminu wyjaśnia orzeczenie Sądu Najwyższego z 1930 r. nr 33; żadne wszakże z tych orzeczeń nie dotyczy prawa sądu wyznaczania nowego arbitra wzamian pierwotnie wyznaczonego; kwestię tę reguluje **art. 1376 u.p.c.** (por. Zb. O. z 1929 r. nr 68), który **stanowi, że zmiany co do osób arbitrów przed ukończeniem sprawy mogą mieć miejsce za obopólną zgodą stron; w wypadkach zrzeczenia się, wyłączenia lub niepełnienia swych czynności przez arbitrów nowego arbitra wyznaczy ta strona, która wyznaczyła ustępującego; niewyznaczenie przez stronę nowego arbitra nie wstrzymuje rozpoznania sporu i zawyrokowanie przez pozostałych arbitrów będzie prawomocne; z powyższego wynika, że ingerencja sądu w przypadku tym została wyłączona**, przeto decyzja sądu w tym przedmiocie wydana ulega zaskarżeniu, orzeczenie zaś Sądu Najwyższego z 1930 r. nr 33, dotyczące przypadku, gdy decyduje nie wola stron, lecz sąd, nie może mieć zastosowania, jeżeli chodzi o zmianę osoby arbitra;

że z osnowy decyzji obu instancji wynika, że Jan H. żądał przede wszystkim wyznaczenia nowego arbitra ze strony Aliny N., a wskutek tego prolongaty terminu do wydania wyroku przez Sąd Polubowny; Sąd Okręgowy żądanie to uwzględnił, wobec czego decyzja uległa zaskarżeniu;

że jakkolwiek Sąd Apelacyjny, wbrew sentencji zaskarżonej decyzji, wdał się również w uzasadnienie w merytoryczne rozważania co do zasadności skargi incydentalnej Aliny N., to jednak wobec ostatecznego wniosku Sądu Apelacyjnego o pozostawieniu skargi

incydentalnej bez rozpoznania wywody merytoryczne Sądu Apelacyjnego nie ulegają obecnie rozważeniu;

z tych zasad Sąd Najwyższy zaskarżoną decyzję Sądu Apelacyjnego w Wilnie z powodu obrazy art. 711 u.p.c. uchyla i sprawę do ponownego rozpoznania w innym składzie sędziów temuż Sądowi przekazuje.

Źródło: Zb. O. 1937 poz. 218